

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefranse nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
SINGURILE DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Debes Nachf.,
Nur. Augustfeld & Emmerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Bucur. la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körs).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
2-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci; pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu dărușul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Joi 8 (21) Februarie

1907.

Goana contra lui Kossuth.

N'ar fi crezut nimeni că marele prieten al lui Polonyi, Francisc Kossuth, care căuta să-l apere cu pieptul în contra tuturor învinuirilor, va ajunge așa curând și el în halul protegiatului său.

Ce deosebire între situația de azi a consilierului Majestații Sale și totodată președinte al independenștilor, Francisc Kossuth, și între situația în care se afla acesta când după moartea tată-său primea ca un suveran condolențele deputațiilor ungurești din toată țara, și când era sărbătorit încă ca un semizeu. A riscat Kossuth ceea ce n'a mai riscat altul în poziția sa și n'ar fi riscat nici-o dată tatăl său, adică să vrea să fie în acelaș timp omul de încredere al curții și al poporului.

Dacă până astăzi a dus'o cum a dus'o ca ministru și ca șef de partid, este a se mulțami numai ciolanelor de ros, ce le-au căpătat partizanii săi prin venirea la putere a coaliției.

Poate cineva să-și facă o ideeă despre nivelul moral la care a ajuns azi armada lui Kossuth, dacă va urmări cu atențiune ceea-ce se petrece în dietă și afară de dietă și dacă va vedea cum un singur om, armeanul Lengyel, îi dă prin târbăceală pe toți cu destăinuirile și învinuirile lui.

Dar Lengyel nu mai e azi singur. Din toate părțile îi vine ajutor. „Vedem, exclamă „Magyarország“ cu amărăciune — goana ce s'a pornit contra lui Francisc Kossuth și bandiții presei care îi atacă nu au în vedere persoana lui, ci vor să lovească în partidul independenștilor.”

Așa va fi, și poate nu tocmai așa. E vorba și de persoana lui Kossuth care, firește, nu se poate separa de partid. „Bandiții“ cred că e bine să

lovească în păstor, ca nimicindu-l pe acesta să se risipească și turma.

Un atac foarte îndrăzneț s'a îndreptat în contra lui Francisc Kossuth din tabăra așa dișilor trabanți. Una din foile acestora a afirmat, că faimosul publicist Meray-Horvath a fost trimis la timpul său din partea lui Kossuth la Vörös, fost ministru în cabinetul Fejervary, ca să mijlocească formarea unui ministeriu de tranșiție sub presidența lui, Vörös, în care să fie reprezentati și independenștii cu Kossuth.

Kossuth a declarat de minciună și calomnie tot ce s'a scris cu privire la aceasta. Vörös la rândul lui susține că-i adevărat, că Meray a voit să mijlocească o astfel de înțelegere. Meray tace. Ear organul lui Tisza declară în gura mare că nu consideră nici decum pe Vörös de om, căruia să i-să poată da mai puțin crezământ decât lui Kossuth. Situația e cât se poate de penibilă pentru șeful partidului independenștilor, fiind-că dacă nu va nimici cu dovezi neîndoioase pe adversarii săi, nu i vor ajuta toate declarațiile și asigurările spre a împrăștia suspițiunea, care a început să prindă rădăcină încă de când cu scandalurile provocate de afacerea Polonyi.

Credem că este zadarnic și apelul ce-l face organul lui Hollo către partidul independenștilor ca să se întrepună pentru cinstea conducătorului său, pentru cinstea sa și buna reputație a națiunii. Amintitul diar e de părere că mijloacele de luptă obișnuite nu mai pot fi de ajuns. Iar Francisc Kossuth nu poate să ducă lupta singur. De aceea partidul independenștilor trebuie să-și ia refugiu în mijloacele extraordinare. „Știm“ dice, „că e tărle în partid, dar a sosit timpul ca partidul să-și arate puterea. Ori cum ar fi dar trebuie să se pună capăt o dată uneltirilor mizerabile.”

Și acum urmează motivul adevărat, care a îndemnat pe cei dela „Magyarország“ să sară în ajutorul lui Kossuth. Motivul e temerea că, dacă poporul maghiar va vedea că partidul independenștilor e slab, îi va întoarce spatele.

Altă putere a dovedit partidul independenștilor când s'a fost ridicat în contra lui Stefan Tisza. Atunci poporul a mers în masse cu acest partid — dice „Magyarország“. — Independenștii și de aceea nu pot să sufere mai mult ca orî ee păcătos să-și bată joc de conducătorul și purtătorul numelui lui Kossuth. Cum vom putea lupta cu puternicii inimizii dacă aici acasă nu putem s'o scoatem la cale nici cu aceste dihanii mizerabile. Noroiul, cu care lovesc în Kossuth, atinge și partidul, ear acesta ar suferi o irremediabilă pierdere dacă le-ar succede dușmanilor să silească pe Kossuth a se retrage.

E fatal pentru independenștii, că lucrurile au ajuns așa departe pe când încă partidul lor cel mare nici n'a avut ocaziunea să intre în lupta decisivă cu adversarii săi, cari nu sunt tocmai puțini. Rele semne sunt acestea pentru cauza kossuthistă!

Conferenșele ministrilor în Viena. Dr. Wekerle și br. Beck, cei doi miniștri-preșidenți, au conferit luni, timp de două oare la ministeriul de externe fiind de față și ministrul de externe, br. de Aehrenthal. În aceasta conferenșă Dr. Wekerle a declarat, că guvernul unguresc dorește terminarea cât mai grabnică a negocierilor pentru pact, și tocmai de aceea ar vrea să încunjure ori-ce complicațiune. Guvernul austriac din parte-i și-a exprimat dorința ca negocierile să ajungă în fine la rezultate concrete. În ce privește divergența ivită, privitor la tariful vamal autonom ungar, s'a inițiat o aplanare a ei prin aceea, că cei doi miniștri preșidenți au convenit, ca deja în cursul lunei acesteia să se înceapă a doua cetire a materiilor pactului,

atât în comisiunea ungară cât și în cea austriacă, iar negocierile pe cât numai se poate să fie terminate până la Paști. În timpul acesta apoi să nu se mai facă pași noi pentru rezolvarea pe calea parlamentară a tarifului vamal autonom ungar.

Un comunicat oficial austriac spune, că convorbirea între Beck și Wekerle, care s'a estins asupra întregii situațiuni, va fi continuată în zilele proxime.

O mare adunare națională în Bucovina. Românii bucovineni grupati în jurul organului național independent „Apărarea națională“, au convocat pe mâne, Joi, o mare adunare națională în orașelul Suceava. La ordinea zilei sunt următoarele patru chestiuni: 1) Situația noastră politică; 2) Organizarea națională; 3) Situația economică mai ales cu privire la banca țării și celelalte institute de credit și 4) propuneri libere.

Putările pentru Românii macedoneni. Din Constantinopol se anunță, că recente demersuri energice ale Porții pe lângă patriarhat în chestia Romanilor macedoneni sunt sprijinite de ambasadorii marilor puteri. Din cauza aceasta în cercurile Fanarului domnește o mare consternație.

Din senatul României.

București, 6 Febr. v. 1907.

În ședința de ieri (Luni) a Senatului, d-l D. Sturdza, fost prim-ministru, și-a dezvoltat interpelarea adresată ministrului de războiu, general Manu, în chestia anulării decretelor regale privitoare la trecerea în rezervă din oficiu a d-lor general Grozea, colonel Elian și majorul Navasari. D. Sturdza dovede că d. Manu a călcat legea precum și articolul din Constituție privitor la prerogativele regale. Regele este capul puterii armate, după Constituție, iar nu ministrul de războiu, și nici Curtea de cas-ație, care n'are dreptul să treacă peste prerogativele regale. După Constituție, în capitolul rezponsabilității ministeriale, se pedepsește grav ministrul, care calcă legea. Ce autoritate mai poate avea prin urmare un înalt demnitar al statului care calcă legea? D. Sturdza își încheie discursul zicând că ministrul de războiu are o situație grea.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Ducele de Reichstadt, fiul împăratului Napoleon I.

(Fine.)

Evenimentele din Polonia duplicară cererea ducelui de a alerger în ajutorul Poloniei.

„El era să se lase a fi răpit, scrie Prokesch, pentru-ca să alerger în Polonia și aceasta ar fi făcut-o fără a mai chibzui și cu cea mai mare bucurie, numai dacă ar fi găsit un bărbat, care să îndrăznească a face aceasta. În fruntea acestui popor, căruia îi atribuia mai mult avânt și entuziasm, decât Francezilor, ar fi săvârșit minuni de vitejie.”

Metternich însă zise zimbînd în prezența lui Prokesch și a contesei Molly Zichy, care a îndrăznit să numească pe ducele „bastard“:

„El este odată și pentru totdeauna esclus de la toate coroanele!”

— „In aceste cuvinte, exclamă Prokesch, se tradează adevăratele sentimente ale lui Metternich față de ducele.”

Și acum contele ajunge la un capitol despre care s'a scris și s'a discutat mult: Oare ducele a avut aventuri romantice?

El avea o înclinațiune profundă pentru contesa Nadina Karolyi, născută principesă Kaunitz. Prokesch se încerca să-l abată dela aceasta, deoarece contesa era plăcută și spirituală, dar o femeie ușuratică și superficială, crescută din copilărie în luxul și banalitatea saloanelor. În loc să înbărbăteze pe prinț în idealul său, l'ar fi închis cu spiritul ei mediocru.

După un scurt flirt ducele o părăsește. Prokesch este convins, că ducele n'a intrat în relațiuni mai apropiate nici cu Fani Elssler, scriind: „Oameni răutăcioși și bătărași au îndrăznit să se îndoiască în curățenia ducelui. Această calomnie arată josnicia acestor oameni, căci ducele era morală personificată și nu era în stare să seducă pe soția altuia.”

Despre sfârșitul ducelui, contele Prokesch-Osten scrie următoarele: Ducele fu devorat de arzătoarea sa ambițiune, fără ca atunci cineva să fi recunoscut pericolul. Prințul nu suportă serviciul obișnuit la trupă. El fu moleșit de educatorii săi. El însă avea nevoie de mai multă mișcare fizică, pentru a liniști focul sufletului său. Dr. Malfati îl trată fals. Acest medic afirmă mereu că ducele suferă de ficat.”

Pe la sfârșitul lui Septembrie 1831 Prokesch se întoarse dintr'o călătorie mai lungă din Italia la Viena.

„Nici slăbiciunea sa, nici paliditatea nu mă surprinseseră. Îi chinuiau cu o grije netrebuicioasă. Unica sa mântuire era în

muncă, dar distracțiunile, care se oferă de altmîntea principilor, pentru el nu erau îndestulătoare. Unica schimbare a sa, care m'a surprins, a fost o liniște sufletească mai mare.”

Faptul acesta îmbucură foarte mult pe contele Prokesch, deoarece credea că este apropiată răsturnarea regelui Ludovic Filip și că prin urmare se apropia momentul ducelui.

Dar totuși în luna Decembrie 1831 și în Ianuarie 1832 această liniște lua din ce în ce forme mai ciudate „l'am găsit spune Prokesch, adeseori seara foarte tăcut. Lucrările sale de predilecțiune îl lăsară rece. Se părea că el nu mai spera nimic. La 27 Ianuarie l'am găsit zăcînd de febră. La 12 Februarie am plecat la Roma, după-ce mai înainte ne vedeam în fie-care zi. Nimeni nu credea atunci, că acesta este începutul boalei, de care era să nu se mai vindece.”

La 12 August contele Prokesch primi în Bologna știrea despre moartea ducelui. Durerea sa și-o descrie în cuvinte sguduitoare de emoțiune și duloșie.

Contrar altor biografi Prokesch deminte faptul că Metternich ar fi oferit la timp ducelui posibilitatea să plece la Neapole pentru a-și căuta de sănătate. Aceasta s'a făcut când deja era prea târziu.

Pelarg descrie apoi credinciosul conte groaznică singurătate, în care trăia fiul împăratului Napoleon II. la curtea austriacă,

fără a fi iubit de altul decât de bunicul său, împăratul Francisc I. și părăsit chiar de mama sa, Maria Luisa, care se măritase cu principele de Montenuovo. Și cu toate aceste numele ei a fost pe buzele sale când muri la 22 Iulie, oara 5 dimineața. Cu exclamația „Mamă, mă prăpădesc“, nenorocitul văstar al marelui împărat își dădu obștescul sfârșit.

* * *

După moartea ducelui principele Metternich spuse contelui Prokesch că după intrarea în Franța a lui Ludovic Filip un număr de generali francezi distinși s'au obligat să aducă în triumf la Paris pe fiul lui Napoleon. Bonapartiștii cerură consimțământul în scris al ducelui și amenințară pe principe că vor înființa republica. Metternich respinse oferta, pentru-ca să nu ajungă într'o situație grea față de Anglia, Rusia și Prusia.

Sărmanul duce lăsă în scris prin testament amicului său Prokesch sabia, pe care împăratul Napoleon o purtase în timpul campaniei din Egipt, cele două spade, cărți și două portrete. Pe unul dintre portrete era scris: „Acesta este portretul meu. Doreșc ca din când în când câte o privire asupra lui să-i amintească chipul meu!”

C.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 5457.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

XXXIV-a adunare generală ordinară,

care să va ține în Sibiu Sâmbătă în 23 Martie 1907 st. n. la 10 oare a. m., în casa institutului (Strada Baier Nr. 1) cu următoarea

Ordine de zi:

1. Exprimarea condolenței pentru răposatul membru al direcțiunii Petru Nemeș.
2. Bilanțul anului de gestiune 1906, și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
4. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru a. c.
6. Urcarea capitalului social la K. 2.400,000.
7. Modificarea statutelor institutului.
8. Modificarea statutelor fondului de penziuni.
9. Prolungirea termenului fixat în 1897 pentru înființarea din partea „Asociațiunii“ a internatului de băieți în Sibiu.
10. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani.

Obiectele din punctele 6 și 7 ale ordinii de zi în sensul §-lui 29 al statutelor institutului numai în acel caz se vor putea pertracta în această adunare generală, dacă în ea va fi reprezentată cel puțin o terțialitate a acțiunilor emise.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Miercuri în 20 Martie a. c. st. n. 6 oare p. m. la cassa centrală în Sibiu sau a filialei din Brașov.

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocșana“ în Bocșa-montană; „Furnica“ în Făgăraș; „Lipovana“ în Lipova; „Lugoșana“ în Lugoș; „Oraviciana“ în Oravița; „Patria“ în Blaj; „Silvania“ în Șimleu; „Timișana“ în Timișoara; „Victoria“ în Arad și „Cassa de păstrare“ în Mercurea și Săliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 16 Martie a. c. st. n.

Sibiu, la 15 Februarie 1907.

DIRECȚIUNEA.

A XXXIV-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1906.

CONTUL BILANȚULUI.

ACTIVE :	K	fl.	PASIVE :	K	fl.
Cassa în număr	232,423	91	Capital social: 6,000 acțiuni à K 200—	1.200,000	—
Monete	19,023	38	Fondul de rezervă al acționarilor	200,000	—
Cambii de bancă	10.644,926	73	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000	—
Imprum. hipot. în scris. fon. 5.788,932-88			Fondul special de rezervă	144,691	26
„ „ cedate . 777,994-25			Fondul de penziuni al funcționarilor	516,787	51
„ „ în număr 326 665-31	6.893.592	44	Depuneri spre fructificare	15.530,087	35
Credite personale	1.542,679	50	Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune . 1.092,000—		
Credite cambiale cu acoperire hipot.	1.861.394	24	Scrisuri fonc. cu 5% în coroane în circulațiune . 2.623.000—		
Credite de cont-curent	2.462,401	55	Scrisuri fonciare cu 4 1/2% 2.000,000—	5.715,000	—
Avansuri pe efecte publice	109,710	—	Scrisuri fonciare eșite la sortii în circulațiune	363,000	—
Credite fixe și imprum. pe produse	7,811	10	Cambii de bancă reescomptate	2.164,034	—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	541,157	76	Diverse conturi creditoare	1.314,684	08
Efecte publice	2.906,929	80	Dividende neridicate	1,036	—
Acțiuni dela diverse bănci	60,840	—	Interese anticipate pro 1907	119,742	68
Efectele fondului de garanție al scris. fonciare	495,077	50	Interese tranzitoare de scris. fonc.	76 368	75
Efectele fondului de penziuni al funcționarilor institutului	191,779	—	Profit net	266,633	70
Interese după efecte	25,635	39			
Mobilier 5 670—					
după amortizare de 670—					
Interese tranzit. restante și debitori	111,683	03			
	28.112,065	33		28.112,065	33

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

DEBIT :	K	fl.	CREDIT :	K	fl.
Interese:			Interese:		
pt. depun. spre fructificare 618,215-80			dela cambii de bancă 524,772-53		
„ scrisuri fonciare 281,308 37			„ imprum. hipotecare 407,573-86		
„ imprum. luate pe efecte 16,887-17	916,911	34	„ credite personale 121,410-25		
Spese:			„ efecte publice 130,628-05		
Salare 116,855 85			„ credite camb. cu acop. hipot. 122,037-46		
Bani de cuartir 18,882-50			„ credite de cont-curent 102,184 84		
Imprim., registre, porto, diverse 20,553-80			„ avansuri pe efecte 5,730 37		
Marce de prezență 7,750—	164,042	15	„ credite fixe și imprumuturi pe produse 1,045-10	1.415,382	46
Contribuție:			Chirii	12,021	44
directă 42,020-49			Proviziuni	23,425	69
10% dare la inter. dela depun. 61.821-58	103,842	07	Profit la monete	1,269	67
Amortizare din mobilier 670—					
Profit net 266 633-70					
	1.452,099	26		1.452,099	26

Sibiu, 31 Decembrie 1906.

Dr. E. Roșca m. p., membru al direcțiunii. St. Stroia m. p., membru al direcțiunii. Dr. Beu m. p., membru al direcțiunii. Cosma m. p., dir. executiv. Iosif Lissai m. p., contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în conzonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 16 Februarie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Harion Pușcariu m. p. Mateiu Voileanu m. p. Nicolau Ivan m. p. Ioan Henteș m. p. Victor Fincu m. p.

Tipografia A. Mureșanu, Brașov.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Examinând subscribul comitet conturile bilanț și profite și perderi a institutului de credit și economii „Albina“, — am aflat singuraticile poziții în conzonanță numerică cu cărțile principale și cu extrasele din cărțile auxiliare.

Asemenea am scontrat cassa, — efectele și alte valori, — cari sunt în conzonanță cu registrele institutului, — purtate exat.

Referitor la împărțirea profitului net de 266.633 cor. 70 fl. ne a-lăturăm propunerii direcțiunii, — și o recomandăm spre primire.

Vă rugăm în fine, ca aprobând bilanțul pro 1906, să dați atât direcțiunii cât și comitetului subscribul absolutoriu pentru gestiunea lor pe anul 1906.

Sibiu, 16 Februarie, n. 1907.

Comitetul de supraveghere:

Dr. Il. Pușcariu m. p. M. Voilean m. p.

Vict. Fincu m. p. N. Ivan m. p.

Ioan Henteș m. p.

De vânzare

Casa Nr. 4 din Strada Măcelarilor.

Informații se pot lua din casa Nr. 35, Strada Neagră, etajul I.

(2747,1-3.)

Concurs.

Pentru ocuparea postului de al III-lea de învățător la școala conf. gr. cat. din Rodna-veche (O-Radna) să scrie concurs cu term. n. până la 2 Martie 1907 st. n. inclusive pre lângă emolumentele următoare:

Salariu 600 cor. și relut de cuartir și grădină 80 cor.

Petentii — învățători ori învățătoare — au să-și înainteze suplicile cu toate documentele prescise de lege subscribului presidiu.

Vor fi preferați cunoscătorii de muzică capaci de a conduce cor.

Presidiul senatului școlastic conf. gr. cat.

Rodna-veche (O Radna) 16 Februarie 1907.

Președintele: Secretarul:

Dănilă Mălaiu, Nicolau Mureșan, preot gr. cat. învățător

Nr. 2746, 1-1.

La expozițiile igienice din Cairo în anul 1895 și în Londra în anul 1896 a fost premiat **SPIRȚUL REUMA** a lui Vidder cu diploma de onoare și cu medalie de aur. Probat de capacitate medicale și întrebuințat cu succes în spitale

SPIRȚUL-REUMA și FLUID de PUTERE,

are efect sigur la toate părțile corpului și anume: contra reumatismului dureri de nervi, șoldină, ischias, asthmă ș. a. În multe cazuri efectul este atât de mare, că după o fricțiune încetează durerile.

Dureri de dinți și cap vindecă în 5 minute

Prețul unei sticle cu instrucție 1 coroană, sticle mai mari cu 2 cor. 40 bani.

Depou principal în Budapesta: la farmacia d. lui Josif Török

Király-utoza nr. 12 și Andrássy körút nr. 26, și la d-l Dr. A. Egger, Váci körút 17.

asemenea în toate farmaciile din provincie, precum și la proprietarul

WIDDER GYULA

farmacist în Sátoralya-Ujhely.

Comande din provincie se efectuează prompt.

Depou în Brașov: la Victor Roth farmacia la Ursu, Alexina Jekelius, Franz Kelemeo, Friedrich Stenner, Ed. Kugler. 4-20,2719.